

ב"ב נ"ח ע"ב

אבל לסלקו לגמרי מצי רוחות לא ותימה דמוחילה היאך יש לה חזקה והלא כשמניח המרזב לראש אחר של המוחילה גם המוחילה נרץ לזוה ולתגובה ראש אחד ולהנמיך ראש האחר שנותן שם המרזב והיכי קאמר דמרזב אין לו חזקה והמוחילה יש לה חזקה והלא לעולם לא יזיז המרזב אם לא יזיז גם המוחילה וי"ל דמ"מ יש לה חזקה לענין שאין נרץ לעוקרה לגמרי ממקומה כמו שצריך לעקור המרזב אי נמי כגון שהמוחילה שיהא ואין גציה כד זה יותר מלד זה דהשתא לעולם אין נרץ לזוה ממקומה אלא לסתום ללד שמסיר ממנו המרזב וה"ר יוסף פירש דמרזב שאין לו חזקה מרות אחת שיוכל להטות ראש המרזב ללד כפון או ללד דרום כשהוא מונח במזרח יש לו חזקה משתי רוחות

שאין יכול לדוחקו להסיר ללד אחד^ט של מוחילה וכענין זה פירש רבינו חננאל שאם המרזב קבוע באמצע רוח מזרחי יכול צעל החצר לעוקרו מן האמצע ולקובעו בשליש הגג או צרביע וצכל אותה רוח צכל מקום שירצה אבל לרות אחרת אין יכול לסלקו לפי שיש לו חזקה: במוחילה

ליה כלומר ואחריו שיעורו של אנטל: רביעית של תורה. רביעית הלוג דהיינו צילה ומחצה ומשום דארבעה כוסות של פסח שיעורן צרביעית^ט ומנאלו להן חכמים סמך מן החורה מד' כוסות האמורים צמנרים מד'^ט לשוני גאולה האמורים צפ' והואלתי (וגאלתי ולקחתי והצאתי^ט) לפיכך קרי ליה רביעית של תורה וכן רביעית של יין לזיז הלכה למשה מסיני^ט ובמסכת נזיר (דף נח.) חשיב עשר רביעית הן שמן החורה שיעורן צפך רביעית והכי נמי אמרינן (חולין דף ק.) דשיעור אנטל היינו רביעית דאחזקין ר' יעקב מנהר פקוד נטלא צת רביעיתא: **בבב נ"ח ע"ב** המרזב. צינור קטן ורגילין לתלותו לסוף צינור גדול ההולך על פני כל הגג ורגילין להפכו לכל ראש שירצו

ומרחיק קילוח מים מן הכותל ולשון מרזב טפה של מים זו דרך שם כדכתיב (ישעיה נ) כמו מדלי לשון טפה והלכך אין לו חזקה דאילו דבר קבוע ואם החזיק צו צעל הגג ג' שנים ותלה אותו באויר חצר חצירו אינו יכול לטעון החזקה דכיון דלאו מילתא דקביעותא הוא לא קפיד צעל חצר ושחיק שנחים ושלש: אב"ל יש למקובו חזקה.

צגמ' מפרש לה: המוחילה. הוא צינור הגדול מחזיק כל אורך הגג ומילתא דקביעותא הוא הלכך יש לו חזקה דלא עביד אינש דשחיק אלא קפיד ומדשחיק איכא למימר הדין עם המחזיק דודאי נתרצה עמנו^ט צדמים: **בבב נ"ח ע"ב** המרזב. קטן הוא הלכך אין לו חזקה דכיון דלאו מילתא דקביעותא הוא לא קפיד ולא חש למחות והלכך אם נתן סולמו חצירי לעלות לגגו ולשזכבו אינה חזקה: וצדורי. סולם גדול: חזון המרזב. קטנה היא אין לה חזקה אם עשה חלון צכותל ציתו להציט דרך שם ולשמור פרדסו וגינתו והחלון פתוח לחצר חצירו והחזיק צה שלש שנים אינה חזקה דכיון דלאו מילתא דקביעותא הוא לא חשש למחות אבל אם עשאו להאיר שלא היה לו אורה מלד אחר כי אם מכאן יש לו חזקה דלשם קביעות עשאו דאילו יכול להשתמש ציתו צלא אורה וכל מידי דקביעות הוי חזקה והכי אמר שמואל צגמ'^ט ולאורה אפילו כל שהוא הוי חזקה: **בבב נ"ח ע"ב** המרזב. הוא משקוף החלון מלמעלה ומלמטה מימין ומשמאל כעין פתח: **בבב נ"ח ע"ב** אין

מוחילה של צנזורה: צנזורה של שופטין: צנזורה נמי קני צי מוא דאידור. להשקות צהמותי שעל מנת כן נחלצתי לך ודמי למקח וממכר שאני שעבדתי לך חלוצי בשביל מייקן ואם אתה חוזר כך אני לא אחזור צי: מעבב. על צעל הגג: אינו מעבב. דלא שעבד לו מיימיו אלא כל ימי שהיו יורדין לחלוצו: אוו" שייצוה צרבי ביפא. אצו של ר' חמא חקנו של רבי אשעיא: צא במהרה ינתק. כדדרשין נמי (צ"מ דף פה) מפי זרעך ומפי זרע זרעך וגו' מדור שלישי ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה: זה ר' אושעיא. שאמר כוקנו: חווקין. שליטת אשקלויינ"ס: וקצני גמרא ב"ש גבי כול"ם דצא קמפרש. מתני' שיעורא כי היכי דקמפרש גבי חלון: מושום דקבצי איפלוגי רבי יהודה בסיפא. גבי

ארבעה חווקין: חלון המצריית אין לה חזקה כו'; מאי שנא גבי סולם דלא מפרש ומאי שנא גבי חלון דמפרש מושום דקא בעי איפלוגי רבי יהודה בסיפא אמר רבי זירא למטה מד' אמות יש לו חזקה ויכול למחות למעלה מארבע אמות אין לו חזקה ואינו יכול למחות ורבי אילעא אמר: אפילו למעלה מארבע אמות אין לו חזקה ויכול למחות לימא בכופין על מדרת סדום קא מיפלגי דמר סבר כופין ומר סבר אין כופין לא דכולי עלמא כופין ושאי הכא דראמר ליה זימנין דמותבת שרשיפא תותך וקיימת וקא חזית ההוא דאתא לקמיה דר' אמי שדריה לקמיה דרבי אבא בר מכול אמר ליה עביד ליה כרבי אילעא אמר שמואל דלאורה אפי' כל שהוא יש לו חזקה: **מתני'** יהוה עד טפח יש לו חזקה ויכול

ויראה אלמא אפי' למעלה מד' אמות יש לו חזקה כיון דהוי דבר קציעות ואומר רש"א דאין נראה משם ראייה דאף על פי שהוא יותר מד' אמות לעומד בחוץ לעומד צפנים לא הוי למעלה מארבע אמות כגון שאותן חלונות צעליה אי נמי מיירי כגון שיש לו עדים או שטר:

עד טפח יש לו חזקה ויכול למחות. אפילו צעל הגג צעל החצר דאין לו מדר דוקא צעל החצר צעל הגג אצל צעל הגג צעל החצר לא יוכל למחות דהא קמני כסיפא פחות מטפח אין יכול למחות ומפרש רב הונא היינו צעל הגג צעל החצר אצל צעל החצר צעל הגג אין יכול למחות אלא על כרחך צטפה אפילו צעל הגג יכול למחות צעל החצר וטעמא דצטפה יכול לחלות דברים גדולים המכבדים על הכותל או אם

חלון הולך ת"ק לפרש שיעורו: א"ר זירא צמטה מד' אמות. מקרקע הבית קמני מתני' דחלון זורי יש לו חזקה דכיון דאיכא תרתי שהוא גדול ונמוך ויכולין להסתכל ממנו צהר יש לו חזקה שלא היה זה מניחו לעשות אלא ודאי צרשמו עשה ואם צא שכו לצנות הדין להרחק כדמתן (ע"ל דף כב) החלונות מלמעלן ומלמטן ומכנגד ד' אמות ואם צא עכשיו אחד מהן לפחות חלון זורי למטה מד' אמות מקרקע הבית שכו יכול למחות צדו ומעכו שלא יפתח: צמטה מד' אמות. מקרקע הבית אין לו חזקה דאין צדו מקפיד וכשצונה שכו אינו יכול לעכב עליו ולומר לו הרחק צניק מן החלון שלי שלא תאפיל עלי שיכול לומר לו סתום אותו שאין לך חזקה ואם אין לו חלון שם וציקש עכשיו לפחות חלון למעלה מד' אמות אין יכול שכו למחות צדו ולמנוע דוקא חלון זורי אצל חלון המזרי צין מלמעלה מד' א צין מלמטה אין לו חזקה וגם אין יכול השכן למחות: ור' אילעא אמר

יית עליו כלי מלא מים וישפך ויתקלקל הכותל וצעל החצר יכול למחות משום היזק ראייה ולמאי דס"ד צגמרא למימר דבר יהודה לית ליה היזק ראייה מכל מקום כשישים כלי מלא מים פעמים שיפול ויטשטש כל החצר ופעמים שיפול על ראש צעל החצר ומיירי חוץ ג' אצל אחר שהחזיק אין יכול למחות צעל החצר צעל הגג ועוד יש לפרש דדוקא אחר ג' איירי ויכול למחות צעל הגג צעל החצר ולא מטעם דפרישית אלא משום דיש לו תשמיש לצעל הגג על הזו רוצה להשתמש בו כל שעה ולא ייחא את צעל החצר להשתמש בו אצל בחוץ ג' שלא החזיק אין יכול למחות צעל החצר אצל צעל החצר צעל הגג יכול למחות והוי כמו לרב הונא צפחות מטפח והא דמפלגי צין טפח לפחות הא צהא תליא דצטפה דמני ציה חזקה יכול למחות צעל החצר אצל צפחות מטפח דלא הויא חזקה אין יכול למחות: ואפילו

אפילו צמטה מד' אמות. אע"ג דלית ליה חזקה יכול למחות לצנתי עשות שכו שם חלון כדמפרש טעמא לקמיה זימנין דמותבת שרשיפא וקא חזית צצתי ור' זירא לא חיש להכי דלא חסיפי אינשי כולי האי למיעבד הכי: מדרת סדום. אין מהנה לחצירו אע"פ שאין חסר צכך כלום. לר"ז כופין דלמעלה מד' אין מניחין אותו למחות שהרי אינו חסר כלום ולרבי אילעא אין כופין ויכול למחות: ושאיני הבא. דאיכא חסרון: שרשיפא. ספסל: ההוא דאתא וכו'. רוצה היה לעשות חלון זורי למעלה מד' אמות וחצירו היה מוחה צדו: עביד ליה כו' אילעא. אלמא הכי הלכתא: אמר שמואל דלאורה אפילו ב"ש שהוא יש לו חזקה. חלון העשוי ליכנס ממנו אור צמקס אפל לא צניק חלון זורי אלא אפילו כל שהוא יש לו חזקה דחלון העשוי לאורה מילתא דקציעותא¹² דכל הימים אדם צריך לאורה וכיון שעשה חלון זה לכל הימים עשאו והיה לו צעל חצר למחות בחוץ ג' ומדלא מיחה איכא למימר דצרשמו עשה ומתני' לאו צחלון העשוי לאורה מיירי אלא צחלון העשוי לשמור גנות ופרדסים דרך החלון: **מתני'** הוה עד טפח יש לו חזקה. מי שיש לו כותל סמוך לחצר חצירו והוליא זו

בבא בתרא (תלמוד בבלי <עוז והדר> עמוד מס 127 כב בבא קמא תלמוד בבלי) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ב"ק קי"ג

ישראל וכנעני אנם¹³ שבאו לדין אם אתה יכול לזכהו בדיני ישראל זכהו ואמור לו כך דינינו כנענים זכהו ואמור לו כך דינכם¹⁴ ואם לאו באין עליו בעקיפין דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר אין באין עליו בעקיפין מפני קידוש השם ור"ע טעמא דאיכא קידוש השם הא ליכא קידוש השם

בבא קמא (תלמוד בבלי <עוז והדר> עמוד מס 236 כב בבא קמא תלמוד בבלי) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ב"ב ל"ה ע"ב

דחינו יודע נמי גזל ונכד נח יתן להשגן ואף על פי שיכול לעשות צד רכי צדור כדאמרין בפרק אין לדין (פ"ה דף טז.) האי לאו השגה מעלייתא היא: **ואי** ד"י **צנא** דפירי **צנא** דהוא חזקה. וא"ת ולהימניה במיגו דאי צנא אמר לפירות הורדתי וי"ל דהוי מיגו צמקס עדים

דאנן סהדי כיון דל"י ליה צנא דפירי מודה שהיו הפירות שלו ועוד דאינו רוצה לטעון לפירות הורדתי אלא תוצע הקרקע והפירות: **אי** צירא אחתיה מאי הוה ליה צמקס. אין לפרש דרב אשי סבר דלעולם נאמן לומר לפירות הורדתי דאם כן קשה לרב אשי מאי טעמא דרבנן דצנו שלש שנים מיום ליום דהא לדדיה ליכא למימר כדמפרש רבא ברין פרקין דעד שלש שנים מזהיר איניש בשטריה טפי לא מזהיר דהא לעולם נרץ לשמרו פן יאמר לפירות הורדתי ועוד דאם כן היכי קאמר דאי לא חזקה הכי דאיצטרי ליה למחויי אלא לא צנא למחויי דחוקתו אינה חזקה דיכול לומר לפירות הורדתי ומייתי ממשכנתא דקורא ומאי מייתי אדרבה אם כדברי רב אשי תו ליכא פסידא שיכול לומר לפירות הורדתי וגרואה לרשב"א דרב אשי לא צנא להאמינו אחר ג' אם אומר לפירות הורדתי אלא שואל ארזו תקנה יש לעשות מתחלה שלא יוכל לומר לאחר שלש שלי היא כשהורדתי לפירות דסבר לא מהני מתחלה אלא כשאמר פלגא גולגא הוא דקא אכיל לארעאי צגולגותא^א והיכא דאחתייה לפירות לא מני למחויי הכי וכן פירש הקוגטורס והשתא מייתי שפיר ממשכנתא דקורא דמהניא מתחלה כי האי גוונא [וש' חוס' ב"מ ק. ד"ה אמר ליה:] הכי

נמי איבעי ליה למוחויי אמר רב יהודה אמר רב ישראל הבא מחמת עכו"ם הרי הוא כעכו"ם מזה עכו"ם אין לו חזקה אלא בשטור אף ישראל הבא מחמת עכו"ם אין לו חזקה אלא בשטור אמר רבא ואי אמר ישראל לדידי

הספינה (למקן דף פח:) ח"ר נוי קשה עונשן של מדות מעונשן של עריות ומפרש התם אפשר בתשובה והכא לא אפשר בתשובה דהמוכר צמדה (ה) וגזל לרבים שאינו יודע למי ישיב ואליבא דרב אשי איירי נמי ר' חייא צמדה צמדה שאינה ישראל לרבים כן נראה צעני שיטה זו: אי

ד"י צנא דפירי צנא דהוא חזקה. אם יש עדים שהגזיה המערער צנא דפירי מקרקע זו על כתפיו של זה המחזיק שטוען לקוחה היא צדי מאחר שסניע לו להוליך הפירות לציתו שוב אין יכול לטעון ולומר לא מכרתייה לו שלא היה לו לסייעו צלקיטת הפירות אלא היה לו למחות ומדסייע לו הפסיד וכמודה שמכר לו דמי. ור' חננאל פירש אי איכא סהדי דיהב ליה לוקח למריה ארעא צנא דפירי דורון להוליכה לציתו נחזרר שאכילת הפירות של לוקח ומדדיה יהב ליה למוכר ואין נראה צעני: אמר רב זבד אי"ל בעיני. המערער צמח דל"י ליה ללוקח צנא דפירי לפירות הורדתי כדון ארים למחאה ושלש ולרביע וחלקן הוא דל"י ליה נאמן כלומר לא הפסיד צמחי דל"י ליה: והני בי"י. דנאמן: בתוך שלש. דאם איחא דצנא מיניה אמאי לא מזהיר בשטריה: אב"ל צנא דפירי טוען לפירות הורדתי אינו נאמן ואע"ג דלא דל"י ליה צנא דפירי דעד תלת שנין מזהיר איניש בשטריה טפי לא מזהיר^ב והוא ליה לזה למחות בתוך שלש כדמפרש ואולי: אי צירא אחתיה. כי משכנתא דקורא לעשר שנים או לעשרים: מאי הוה ליה. לצעל השדה למעבד נמצא שכל המוריד את חצירו לפירות של שלש שנים או יותר יפסיד קרקע שלו הואיל ולא יהא נאמן לאחר שלש לטעון לפירות

הורדתי: א"ל איבעי ליה למוחויי. צמח שלש ולומר לעדים דעו לכם שלפירות הורדתי לך וכן שנים וגוף הקרקע קניי לי שאם אין לו שטר מכירה לזה המחזיק לא יוכל לטעון שטר היה לי ואבד כי לא מזהירי צו אחר שלש דכיון דמיחה צו צעל השדה היה לו להזהר בשטרו: דאי לא תיבוא ה"י. דמתחלה לחזקין שמוחה על הקרקע ומודי בפירות לאו מתחלה היא אלא כדאמרין לקמן^א פלגא גולגא הוא דקאכיל ארעא דידי צגולגותא למחר תצענא ליה צדינא: אם כן האי משכנתא דקורא ב"י. ותקנתא דרבנן הוה הך משכנתא משום דהמלוה לחצירו על שדהו אסור לאכול הפירות משום רבית אבל צנכיתא מותר כעין משכנתא דקורא שמולוהו עשרה מנה על שדהו ולסוף עשר שנים חוזר הקרקע לצעלים צמח וממלא קונה פירות של כל שנה צמנה ואין כאן צד רבית ואע"פ ששוין הפירות כפלים שהרי הוא קרוב לשכר וקרוב להפסד^ב שמקבל פירות של כל שנה צמנה ואפילו צננת שדפון שלא יהו שוין פירות השנה דינר: אי בבייש. טומן המלוה ואמר לאחר שלש לקוחה היא צדי הכי נמי דמהימן ולא יוכל זה לטעון לפירות הורדתי ומתחלה נמי לא תועיל לו: דאיתי ביה. לזה לדי הפסד צממיה: א"ל איבעי ליה למוחויי. צמח כל שלש^א ומהניא ליה מתחלה ומדלל מיחה הפסיד: הבא נמי. אם איחא דלפירא אחתיה איצטרי ליה למחויי צמח שלש קודם שיחזיק: ישראל הבא מחמת עכו"ם הרי הוא כעכו"ם. שדה שהכל יודעין שהיתה של ישראל ואכלה עכו"ם שלש שנים או יותר וטוען שלקחה מישראל ואולי ישראל וקנה מההוא עכו"ם ואכלה גם הוא אחר העכו"ם שני חזקה או יותר לא הוי חזקה אלא אחי מריה דארעא ומפיק ליה מדיה ד"שאלא ליזיל וליחצב לעכו"ם דזמן מיניה דאיהו הוא דאפסיד אנפשיה דלא הוה ליה למזון ארעא ד"שאלא מעכו"ם עד דלימא ליה ה"ז לי שטר וצני דצנא ליה מישראל דדין חזקה לית ליה לעכו"ם ולא לכל מאן דאחי מחמתיה דתם עכו"ם גולגים הם וישראל ירא למחות והלכך לא תקנו צמח חזקה כדאמרין לקמן בשמעתין הני דצי ריש גלותא לא מחזקי משום האי טעמא גופיה שיראים אנו למחות וישראל זה הצא מחמת עכו"ם אע"פ שהחזיק אין חזקתו כלום וחזקה^ב שאין עמה טענה היא שהרי הוא טוען העכו"ם מכרה לי אבל אינו יודע היאך צאה ליד העכו"ם שיוכל למכרה אבל אי טען ישראל ואמר יהב לי ההוא עכו"ם שטר וצני דצנא מינך וראיתי צו שלקחה ממך מהימן דדמי למאן דא"ל קמי דידי וצנא ההוא עכו"ם מינך דמסקי לקמן^א דמהימן מיגו דאי צנא א"ל מינך וצנא ואכלתה שני חזקה ודוקא צא מחמת עכו"ם דאילו צא מחמת ישראל אע"פ שלא דר צא אלא יום אחד אותו שמכרה לזה וזה החזיק שלש שנים חזקתו חזקה כדאמרין לקמן (דף מא:) גבי ההוא דדר בקשתא צעלייתא ארבע שנין:

בבא בתרא (תלמוד בבלי עשו וחדר) עמוד מס 80 כד בבא בתרא תלמוד בבלי הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

תלמוד בבלי מסכת בכורות דף יא עמוד א

אמר רבי שמואל בר נתן אמר רבי חנינא: הלוקח טבלים ממורחין מן העובד כוכבים - מעשרן והן שלו, דמרחינהו מאן? אילימא דמרחינהו עובד כוכבים - דגנך אמר רחמנא, ולא דגן עובד כוכבים! אלא דמרחינהו ישראל מרשות עובד כוכבים, מעשרן - דאין קנין לעובד כוכבים בארץ ישראל להפקיע מיד מעשר, והן שלו - דאמר ליה: קאתינא

מכח גברא דלא מצית אישתעיה דינא בהדיה.

מרדכי מסכת בבא בתרא פרק חזקת הבתים רמז תקנג

מצאתי שאלו מקמי רב מתתיה גאון ראובן היה לו חצר בצד חצרו של עובד כוכבים והיו חלונותיו של ראובן פתוחים לחצרו של עובד כוכבים ובדיניהם לא היה עובד כוכבים יכול לסותמם אך אם רצה לבנות בונה ומכר עובד כוכבים חצרו לישראל מהו שיבנה זה הישראל הלוקח כותל בחלונות והשיב רב מתתיה ח"ו אינו מן הדין וישראל יש לעשות כדיני ישראל וכשלקחה ידע שאין בדינינו כמו בדיני העובדי כוכבים ואינו יכול לא לסתום ולא להאפיל ואינו יכול לעשות כעובדי כוכבים. מצאתי שהשיב רב צמח גאון לרבנא שמואל. ישראל שקנה חצר מן העובד כוכבים בצד ישראל חבירו והיה לו חלונות על עובד כוכבים קודם מכירה וכתוב בנימוסות שלהם לעשות בחצירו כל אחד מה שרוצה מה לנו ולנימוסות שלהם וכי נניח תלמוד שלנו שחלון יש לו חזקה ונעשה כנימוסות העובדי כוכבים הכא מיהא ישראל (*) (הוא) בהדי ישראל [*הוא] וכבר החזיק בעל החלונות דקאמר חלון המצרי אין לו חזקה והצורי יש לו חזקה אמר שמואל ולאורה אפילו כל שהוא הוי חזקה והלכתא כשמואל ויכול בעל החלונות לעכב עליו מלבנות כנגדם ואף על פי שאין צריך לאוירן שהיום יש לו בבית הזה אוצר למחר מפנהו כדאמר' בפ"ק ההוא דהוה בני אשיתא כו' א"ל כי מאפלת עלי כו' א"ל רב פפא דינא קא"ל וקאמר לא צריכא דדר בו בתיבנא וציבי דלא צריכי לאוירי משום דלמחר מפנהו ודר בו:

[דף לה ע"ב] ישראל הבא מחמת עובד כוכבים הרי הוא כעובד כוכבים ואין לו חזקה אלא בשטר כבר נשאלה שאלה זו ראובן ושמעון שקנו שני בתים משני עובדי כוכבים והיו לראובן חלונות למטה מארבע אמות פתוחות מחדרו לאורה לחצרו של שמעון שקנה גם הוא מאת העובד כוכבים והיה אומר כמו שהחזיק העובד כוכבים שאני בא מכחו של עובד כוכבים חברו כן אני רוצה להחזיק בה והסכימו כל גדולי צרפת רבינו אליהו מפרי"ש ורבינו משולם מליאז"ן לומר מאחר דדינא דמלכותא דינא שאין יכול למחות איש את חבירו עובד כוכבים לפתוח חלונותיו לכל אשר [*ירצה] על חבירו וכשבא השני לבנות בונה כנגדו וסותם חלונותיו של חבירו ואין יכול למחות דאין להם חזקה [*כך] *****ישראל הבא מחמת עובד כוכבים [*הרי הוא כמוהו] ואי אמר ישראל קמאי ידי זבנה עובד כוכבים מינך מהימן ונראה דאם ישראל אחר קונה מן הישראל אף על גב דאיכא למימר מה מכר ראשון לשני כל זכות שהיה לו כיון דקי"ל טענין ללוקח ה"נ טענין ליה שמא ישראל קמא ראה שטרו של עובד כוכבים או הוה טעין קמאי ידי זבנא העובד כוכבים הלכך אין זה השני צריך (לשכור) [לשטר] ובשם ריב"א מצאתי דהא דאמרין בכל דוכתא ישראל הבא מחמת עובד כוכבים הרי הוא כמוהו היינו דוקא לענין הורע כחו של ישראל כגון הכא וכי הא דאמר פרק הגוזל קמא הלכתא גזל פרה מעוברת בעי רבא השביח העובד כוכבים מהו כו' אבל ליפות כחו לא אמרינן הכי כגון עובד כוכבים שהוא בשכונת ישראל והחזיק בחלונות (בקרקע) של ישראל ג' שנים ושוב קנאו ישראל לאותו קרקע מיד העובד כוכבים לא אמרינן דהוא כעובד כוכבים להחזיק דמה שהחזיק העובד כוכבים שלא כדין החזיק ורואה אני את דבריו דמה לי החזיק בקרקע מה לי החזיק בחלונות וכן בספר ראבי"ה ושם הוכיח דבמקום שיכול לכופו בדיניהם יש חזקה לישראל הבא מכחו ואני נשאלתי על עובד כוכבים שהחזיק בקרקע של ישראל שלש שנים ונתגייר ולאחר שנתגייר החזיק בקרקע בשופי שלש שנים וטען לישראל מינך זבינתיה ושטר היה לי ואבד מה דינו ואמרתי לפשוט מתוס' דתניא התם האוכל שדה שש שנים וערער עליו ג' שנים הראשונים ובאחרונה אמר ליה אתה מכרתו לי אתה נתתו לי אם מחמת טענה הראשונה אינה חזקה ואם לאו הרי זו חזקה שכל טענה שמקצתה בטלה כולה בטלה ספר החכמה:

שו"ת הרא"ש כלל יח סימן טו

וששאלת, ראובן שיש לו בית אצל שכנו ישמעאל, ופתח ראובן חלון מביתו על גגו של ישמעאל, והחזיק בו כמה שנים. לאחר זמן, מכר הישמעאל ביתו לישראל, ובא ישראל הקונה להגביה ביתו ולבנות בפני החלון של ראובן, ובא ראובן וערער: אתה מאפיל על אורות חלוני שהחזקתי בו יותר משני חזקה.

תשובה: טענת ראובן אינה טענה; דאמרין בפרק חזקת הבתים (לה:): ישראל הבא מחמת א"י = אינו יהודי = הרי הוא כא"י = כאינו יהודי. ואלו בעוד שהי"ה הבית של הא"י = האיננו יהודי, אם הא"י = האיננו יהודי = רוצה לבנות בפני חלונו של ראובן לא הי"ה ראובן יכול למחות עליו בדיני העמים, כי אין חזקה לאורה. אלא כך דיניהם: שכל אחד פותח לרשות חברו, וכשחברו רוצה, סותם את אורו בבנין, ואפי' החזיק בו כמה שנים, ואפי' לקחו מאחר; כך נהגו העמים בארצנו. ואני סבור שכן מנהגם בכל המקומות, שאין דין חזקת אורה בין העמים. וכל כח זכות שהיה לא"י = לאינו יהודי = קנה הישראל מן הא"י = האיננו יהודי, ואין ראובן יכול למחות עליו. ועוד יש צד אחר בדין זה: אם הוא גג משופע, שאין משתמשין עליו, אפי' ישראל אצל ישראל אין לו חזקה באותה אורה; דמתחלה, כשפתח ראובן על גג שמעון חברו, אלו בא שמעון למחות בידו שלא יפתח, אין שומעין לו, כיון שאינו מזיקו. הילכך, אפי' עמד ככה כמה שנים, יכול שמעון להגביה בנינו ולסתום חלונו, ואין ראובן יכול לומר: החזקתי. וכל היכא שאין חברו יכול למחות, לא שייך חזקה; שלא הפסיד בשתיקתו, כיון שאין מחאתו מועלת.

שו"ת הרשב"א חלק א סימן אלף קכט

שאלת ראובן היה לו בית סמוך לגוי והיה לגוי חלון פתוח לכות' החוצץ בינו ובין ראובן על גג של ראובן ומזיקו בראיה שהוא רואה משם בחצר. והגוי כתב שטר ראייה לראובן ונתן לו כח להכריחו לסתום החלון כל עת שירצה. ואחר כך מכר הגוי הבית לשמעון ועמד כך ב' שנים וראובן בא עליו משתי כחות לסתום החלון' חדא דלא עדיף ממאן דאתי מחמתיה. ועוד דלא החזיק בחלון המקח שני חזקה. ושמעון טוען כי החלון הנז' מימי קדם היה בו והבית קדם ליהודי והחזיק בו היהודי שני חזקה טובא קודם שמכרו לגוי ועוד שלא מיחה בו ב' שנים. וראובן משיבו מה איכפת לי מן היהודי הראשון מ"מ מחמת גוי אתה בא והרי יש לי ראייה ממנו לסתום החלון כל זמן שארצה ולא עדיפת מגברא דאתית מיניה.

תשובה דברי שמעון אין בהם ממש שהרי אפילו לפי דבריו לא החזיק שני חזקה. ועוד שאין חזקה אפילו לדברים כאלו שאין בהם חסור קרקע בלא טענה וכסתמא דמתניתין דפרק חזקת הבתים (דף מ"א) כל חזקה שאין עמה טענה אינה חזקה וכן דעת רבותינו ז"ל. וכן נראה לי עיקר. ויש להם ראיות חזקות על מי שיסמכו בפרק לא יחפור גמרא (דף כ"ג) אם לקחו אפילו פחות מרובע הרי הוא בחזקתו. ומה שטענו שהיה הקרקע מיהודי מתחלתו מה בכך הרי בא לאחר מכן ליד הגוי שיש לו לסתמו וזה הבא מחמתו לא עדיף מיניה. וכל שכן לדעת הרב אלפסי ז"ל שכתב בתשובה דהיזק ראייה אין לו חזקה דכקוטר' ובית הכסא דמי. וכמו שידעת שהעיד משמו תלמידו הרב יוסף /יהוסף/ הלוי ז"ל בן מגש /מיגש/ בפירושו בשמעתא קמייטא דבבא בתרא ודבריו נראין לנו עיקר. ומכל מקום לשון השטר שעשה הגוי לראובן לא כתבת לי ולפיכך איני יכול לדון עליו דאפשר שיועיל ואפשר שלא יועיל שהכל תלוי בלשון השטר. והריני כותב לפני' מקצת דברים כדי שתתבונן מהם בנדון שלפניך. דע שאילו כתב לו הגוי לראובן שהוא מודה לו שהחלון בשאלה או שנעשה שלא כדין וכיוצא בהם לית דין ולית דיין ששמעון הבא מחמת הגוי דינו כגוי וחייב לסתמו. אבל אם אמר לו הגוי אני אסתים /אסתום/ החלון כל זמן שתרצה וחייב עצמו בכך ואחר כך מכר את הבית לשמעון אין שמעון חייב לסתמו למאן דאמר שיש חזקה להיזק ראייה. לפי שאף על פי שחייב עצמו הגוי בכך אין שמעון הבא מחמתו בביתים חייב בחיוב שחייב עצמו הגוי וששעבד נכסיו לכך ודברים ברורים הם אלו. ומכל מקום אם דינו של גוי לסתמו ישראל הבא מחמתו הרי הוא כמוהו וכדאמר' בפרק חזקת הבתים (דף ל"ב) ישראל הבא מחמת גוי דינו כגוי. ולפיכך אם מדיני הגוים היה לו לסתמו מצד שאין להם חזקה בכך אף דינו של שמעון זה כמוהו.